

Asia: VN/9133/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle luotsauslaiksi ja siihen liittyväksi laiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoja luotsauslain (940/2003) kokonaisuudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta. Suomen Lauttaliikenne Oy kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä luotsauslaiksi ja on perehtynyt viitekohdassa mainittuun hallituksen esitykseen sekä lausuu seuraavasti.

Esityksen tavoitteena on merenkulun turvallisuuden varmistaminen Suomen vesialueilla. Merenkulun turvallisuutta edistettäisiin säätämällä nykyistä täsmällisemmin luotsinkäyttövelvollisuuden ja siitä vapautumisen perusteista.

Esityksessä ehdotetaan, että yli 50 metriset alukset olisivat lähtökohtaisesti velvoitettuja käyttämään luotsia liikkuaan Suomen luotsinkäyttöalueella. Perusteluissa, kohdassa 4.1.1 Luotsinkäyttövelvollisuus todetaan, että luotsinkäyttövelvollisuus ei koskisi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 6§:n mukaista lauttaa. Luotsauslakiluonnoksen 2 luku 4§ todetaan sama asia kuitenkin lisäyksellä: ”sen liikennöidessä osana maantietä”.

Edellä mainittu lakiluonnoksessa oleva lisäys tarkoittaisi, että suurin osa maantielautoista tulisivat luotsikäyttövelvollisiksi telakka-, huolto- ja siirtomatkoillaan. Tämän lisäksi mahdolliset hätätilanteet merellä lauttareitin lähialueilla ja eri viranomaisien kanssa toteutetut yhteisharjoitukset saarisissa vaatisivat luotsinkäyttöä.

Suomen Lauttaliikenne Oy ehdottaa, että lakiluonnoksen lisäys: ”sen liikennöidessä osana maantietä” jätettäisiin pois ja perusteluissa esitetty teksti: luotsinkäyttövelvollisuus ei koskisi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 6§:n mukaista lauttaa jätettäisiin sellaisenaan lakitekstiin.

Perusteluna edellä mainitulle on, että lautta-alusten ohjailujärjestelmät ovat kaikissa aluksissa kahdennettuja, toisin sanoen aluksen molemmat päät ovat identtiset ja näin ollen toisen pään vikaantuessa alus ei menetä ohjailukykyään. Aluksissa on erittäin hyvä ohjailukyky johtuen kokoonsa nähden tehokkaista potkurilaitteistoista. Alusten päälliköt ovat erittäin kokeneita lautta-alusten käsittelyssä, johtuen kymmenistä päivittäisistä rantautumisista liikennöidessään osana maantietä. Lautta-alukset liikkuvat telakointi, huolto- ja siirtomatkoillaan pääsääntöisesti ilman lastia ja matkustajia. Aluksissa on verrattain vähäinen määrä polttoainetta tai muita ympäristölle haitallisia aineita. Alukset liikkuvat merkityillä väylillä siirtomatkoillaan ja ovat varustettuna AIS- laitteilla sekä moderneilla navigointilaitteistoilla. Alusten kulkusyväys on verrattain pieni käytettävien väylien kulkusyvyyteen nähden.

Toisinaan äkillisissä korjauksia vaativassa vikaantumistilanteessa lautta-aluksia siirretään tarpeen vaatiessa lauttapaikalta toiselle suorittamaan korvaavaa liikennettä, jotta maantieliikenne sujuisi mahdollisimman keskeytyksettä. Suomen lauttaliikenteellä on niin ikään sopimusteitse velvoite avustaa viranomaisia hätätilanteissa kuten ambulanssi, poliisi ja pelastuslaitosten maantiekuljetukset saaristoon. Luotsauslain ulottaminen koskemaan suurinta osaa maantielauttoja aiheuttaisi lautan vikaantumistilanne edellä mainittuihin viranomaisten avustustehtäviin turhia viivästyksiä tai pahimmassa tapauksessa esteitä ja näin ollen haittaisi sujuvaa maantieliikennettä, vaikeuttaisi avunsaantia saaristoon sekä aiheuttaisi Suomen Lauttaliikenteelle taloudellisia tappioita palvelusopimukseen sisällytettyjen sanktioiden muodossa tilanteissa, joissa maantieliikenne on poikki ja korvaavaa lauttaliikennettä ei voida järjestää mahdollisimman nopeasti. Suomen Lauttaliikenne Oy:n on liikennekatkon sattuessa järjestettävä korvaavaa liikennettä neljän tunnin vasteajalla ja mikäli siirtomatkoille lauttapaikalta toiselle vaaditaan 48 tunnin ennakoilmoitus luotsintilaamiseksi on tämä merkittävä heikennys nykytilanteeseen verrattuna.

Suomen Lauttaliikenne Oy:n tiedossa ei ole yhtäkään onnettomuutta, saati vaaratilannetta, joka olisi aiheutunut sen aluksilla tai sen alusten toimesta niiden siirtyessä lauttapaikalta toiselle, huoltolaituriin tai telakalle. Näin ollen turvallisuus on ollut varmistettu Suomen Lauttaliikenteen alusten osalta jo nykyisen luotsauslain voimassa ollessa. Se, että alukset eivät voi osallistua meripelastukseen tai meripelastusharjoituksiin ilman luotsia voidaan katsoa jopa heikentävän yleistä turvallisuutta.

Edellä mainituin perusteluin Suomen Lauttaliikenne Oy katsoo, että sen lautta-alukset tulisi jättää vapautetuiksi luotsinkäyttövelvoitteesta

